

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

362

Szerző:

Cím: „Magyar tehetségek megmentése”

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bp.
(Hely)1922. II/15
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

„Magyar tehetségek megmentése”

— Látogatás Huszár Károlynál —

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) A „Láthatatlan vendég”-akció teljes sikerrel befejeződött, a parlament hármas számú bizottsági termében azonban nem szünetel a munka. Most bontakozik ki — mint már megírtuk — Huszár Károlynak hosszabb időre szóló újabb akciója, amely a nyomoruságos helyzetben színlődő tehetséges magyar ifjuság helyzetének javítását célozza. Huszár Károly nemrégiben felhívást intézett a közép-fokú iskolák igazgatóságához: *tandri értekezleten állapítsák meg, hogy az intézet legszegényebb növendékei közül kit tartanak iskolai elmenetelénél és tehetségénél fogva a legalkalmasabbnak arra, hogy ösztöndíjat kapjon a „Láthatatlan vendég”-akció erre a célra szánt összegéből. „Magyar tehetségek megmentésének” nevezte el Huszár Károly ezt az akcióját, amelyet évenként meg akar ismételni, hogy a valóban tehetséges ifju nemzedék legjavának, amely a legsúlyosabb viszonyok között él, a társadalom anyagi hozzájárulásával, évi ösztöndíj juttatásával könnyebbé tegye megélhetését.*

A most folyó tanévre az akció csak a legszűkebb keretekben mozoghatott. A magyar tehetségek megmentésére csak annyi pénz állott rendelkezésre, hogy az ország mintegy 450 közép-fokú tanintézetének egy-egy szegénysorsu, jellemes és tehetséges növendékének juttathat Huszár Károly 3000 korona ösztöndíjat. Az intézetek igazgatói már legnagyobb részben beküldötték előterjesztésüket és ennek alapján már több mint háromezrötven szegénysorsu és kitünő tehetségű ifju kapott 3000 korona ösztöndíjat.

Szomorú kép tárul elénk, amikor végignézzük a tanári értekezletek határozatait. Sok esetben egy növendék helyett kettőt, hármat ajánlottak az ösztöndíjra, mert a tehetséges diákok között a tanárok sem bírták eldönteni, melyik van leginkább rászorulva az ösztöndíjra. A segélyezettnek legnagyobb része árva. A tanári kar nem egy esetben állapítja meg, hogy „szinte csoda, hogy ilyen rettentő anyagi gondok között, milyen eredményt mutat fel a gyermek”. Több diák neve előtt láttuk odairva „a szegények között is a legszegényebb...” „még fehérne-

műje sincsen...” „az egész iskola legjobb növendéke...” „az iskola büszkesége...” „a növendék kiváló tehetségű, de súlyos viszonyok között él...” és ehhez hasonló megjegyzéseket.

A nemes akció ugyanazzal az egyszerű adminisztrációval bonyolódik le, mint a „Láthatatlan vendég” akciója. Ha megjön valamely iskola felterjesztése, még aznap postán van a pénz, minden posta-utalványra ráírja Huszár Károly: „Tanulj, küzdj és bízz! Istentől”. Azután két-három nap múlva jönnek a hálálkodó sorok, tantestületektől és növendékektől egyaránt. Az akció folytatásához természetesen pénzre van szükség. Hogy ezt hogyan akarja előteremtteni Huszár Károly, azt elmondja itt, amikor átadjuk a szót neki:

— Ha humánus és morális kötelesség volt az elagott öregek, rokkantak, betegek szenvedéseinek könnyíteni, százszor inkább szükséges, hogy a jövő generációról gondoskodás történjék. *Micsoda öserő, micsoda isteni szikra lakozhat azokban a gyermekekben, akik a legsúlyosabb anyagi gondok között úgy tanulmányaik tekintetében, mint erkölcsi magaviseletben az intézetek legkiválóbb növendékeinek minősíttetnek a tanárok által.* Egyetlenegy gyermek sem kérhetett ösztöndíjat, a szülők sem fordulhattak hozzám, minden esetben az egész tanári karnak döntéséről szóló jegyzőkönyv volt az ösztöndíj kiadásának feltétele. A kezeim közé került anyagból megállapíthattam, hogy a magyar jövőt erről az oldalról fenyegeti a legnagyobb veszély. Azért elhatároztam, hogy a „Láthatatlan vendég”-akció befejezése után a magyar tehetségek megmentésére mozgalmat fogok indítani, a „Láthatatlan vendég”-akció ellenőrző-bizottságát kiegészítsem 12 pedagógussal és feladatunkul azt tűzzük ki, hogy szeptemberre legalább két-háromezer legértékesebb ifjunak szerzünk fejenként háromezer korona ösztöndíjat.

— Ugy tervezzük megszerezni ezt az összeget, hogy minden magyar bankhoz, részvénytársasághoz, szövetkezethez, ipari vállalathoz, társadalmi egyesüléshez, uradalomhoz, a községekhez, vármegyékhez, kaszinókhöz, a vagyonos emberekhez azzal a kérésrel fordulunk, adjanak tehetségükhöz képest egy-két, vagy több háromezer korona ösztöndíjat. Az ösztöndíjak szétosztásának alapjául csakis az egyes közép-fokú tanintézetek tanári konferenciájának határoza-

Székesfehérvári házinyomda 1922

tát vesszük, természetesen figyelembe véve az ajánlók olyan kivánságait, hogy valamilyen vallásfelekezethez tartozó, vagy például egy meghatározott vármegye területén levő szegénysorsu, tehetséges magyar diák kapja a háromezer korona ösztöndíjat. Teljesen biztos vagyok abban, hogy nem lesz Magyarországon egyetlenegy vállalat, részvénytársaság, kereskedő, gyáros — nem lehet mindenkit felsorolni — aki ne érezné kötelességét a tehetséges ifju generáció megmentésére. A folyó tanévben minden közép-fokú intézetnek csak egyetlenegy, legszegényebb sorsu tehetséges növendékének juttathattunk 3000 korona ösztöndíjat. Remélem és biztosan hiszem, hogy szeptemberre már sikerül kiterjeszteni ugy az akció, hogy minden tanintézetből 5–6 növendék kaphat ösztöndíjat és nem fog senki elzárkózni azelőtt, hogy anyagi erejéhez mérten segítségére ne sietne a tehetséges jövő generáció megmentéséhez.

— Az akcióra juttatott összes adományokat a nyilvánosság előtt nyugtatjuk, én magam a legnagyobb készséggel szolgálok felvilágosítással mindenkinek, aki a „Magyar tehetségek megmentésének” akciójában hozzájárulásával részt vesz.